

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 32540-11-13 א.ר. כהן הנדסה ובנין בע"מ נ' בתי זיקוק לנפט בע"מ

תיק חיצוני:

1 על מנת לא להלאות במסגרת ההתייחסות הפרטנית לסעיפים השונים שתובא להלן,
2 אפרט את קביעותיהם של המומחים מטעם הצדדים במסגרת חוות הדעת.

3
4 חוות הדעת של המומחה מטעם בית המשפט

5
6 19. לאור הפערים בין חוות הדעת, מיניתי מטעם בית משפט את המומחה מר רונן שטרנברג
7 (להלן: המומחה). ביום 23.11.2017 ערך המומחה את חוות דעתו, כאשר לדידו מגיעה לכהן הנדסה
8 תמורה נוספת מבתי זיקוק בסכום של 752,701 ש"ח, לא כולל הפרשי ריבית מיום סיום העבודה. חוות
9 הדעת משתרעת על פני 44 עמודים והיא נעשתה לאחר שהמומחה ערך מספר ישיבות בנוכחות נציגי
10 בעלי הדין ובאי כוחם וכן המומחים מטעם הצדדים. במסגרת ישיבות אלה עבר המומחה על
11 הסעיפים השנויים במחלוקת ושמע את טענות הצדדים לגבי סעיפים אלה, תהליך שעורר טרזוניה
12 מצד בתי זיקוק כפי שיפורט להלן.

13
14 בפי בתי הזיקוק מלא טענות כרימון כנגד קביעות המומחה. כך מלינה בתי זיקוק על
15 התנהלות המומחה עת הפך לבורר ולא למומחה מטעם בית המשפט. בתי זיקוק מלינה בעיקר על
16 כך שהמומחה ישב עם נציגי הצדדים ושמע את טענותיהם לגבי כל סעיף וסעיף ועל סמך כך גיבש
17 את חוות דעתו. אינני מסכים עם טענה זו.

18
19 20. על המומחה הממונה מטעם בית המשפט חובות שונות בין היתר החובה לנהוג בתום לב,
20 ללא משוא פנים, בלא ניגוד עניינים ותוך הקפדה על מראית עין של התנהלות תקינה (ראו: רע"א
21 5611/07 לינצקי נ' קופ"ח של ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י [פורסם בנבו] 21/10/2007).
22 בבר"מ 5171/07 מנשה נ' הוועדה המקומית לתכנון ובניה [פורסם בנבו] בעמ' 6
23 (31.12.2007) נפסק:

24
25 "כשממנה בית משפט מומחה על מנת שחוות דעתו תספק נתונים מקצועיים לצורך
26 הכרעה בדיון, סביר להניח שבית המשפט יאמץ ממצאיו של המומחה אלא אם כן
27 נראית סיבה בולטת לעין שלא לעשות זאת. אכן עד מומחה כמוהו ככל עד- שקילת
28 אמינותו מסורה לבית המשפט ואין בעובדת היותו מומחה כדי להגביל את שיקול
29 דעתו של בית המשפט לסטות מחוות דעתו של המומחה בהעדר נימוקים כבדי
30 משקל שיניעוהו לעשות כן".

31
32 עוד נפסק בע"א 2934/94, 2980/94 סולל בונה בע"מ נ' ארז איתן ואח' [פורסם בנבו] עמ' 2-3
33 (02.06.1996) נאמר:

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 13-11-32540 א.ר. כהן הנדסה ובנין בע"מ נ' בתי זיקוק לנפט בע"מ

תיק חיצוני:

"...משנתקבלה חוות דעת ניטרלית של מומחה, שיש בה משום ניסיון רציני להתמודד עם הבעיות המקצועיות הרבות המובאות בפניו, יש לקבל אותה, גם אם לא כל מה שנקבע בה הוא לטעמם ולרוחם של כל הצדדים וגם אם ניתן להצביע על טעויות או על אפשרויות של קביעות אחרות בנושאים אלה או אחרים..."

1
2 לצד זאת, יש לזכור את ההלכה הפסוקה לפיה בית משפט הוא הפוסק הסופי בעניינים
3 מקצועיים גם אם אלו נמסרו למומחה שמונה על מנת שיחווה את דעתו בהם. עוד נפסק כי חוות
4 דעת של מומחה היא חלק מכלל הראיות, ובית משפט רשאי לקבל את חוות הדעת במלואה
5 או לדחותה תוך שהוא נותן לה את מלוא המשקל. עוד נפסק כי אם בחוות-דעתו של מומחה שמונה
6 אין מסקנות, אשר אינן יכולות לעמוד במבחן הביקורת וההיגיון, לאחר עיון בחוות הדעת ובראיות
7 אחרות שבאו לפניו, בית המשפט לא ייטה להתערב במסקנותיו של המומחה (ראה: ע"א 2160/90
8 רז נ' לץ, פ"ד מז(5) 170 [1993]).
9

10 21. בבואי ליישם את הכללים הנ"ל על ענייננו לא מצאתי כי נפל פגם בהתנהלות הכללית של
11 המומחה. דווקא הדרך בה נקט, עת התכנס עם הצדדים ובאי כוחם, לצורך צמצום מחלוקות והבנה
12 מעמיקה יותר של הטענות, אינה פסולה ואף הייתי אומר מבורכת. הראיה במסגרת חוות הדעת
13 עניינים מסוימים שהיו בתחילה שנויים במחלוקת הגיעו לפתרון בצורה מוסכמת.

14 בנוסף, וכפי שאראה בהמשך, הכרעתי במחלוקות על ידי התערבות בקביעות המומחה,
15 בעיקר מקום בו המחלוקת היא פרשנית לגבי ההסכם, עניין שבועדאי אינו מסור להכרעת המומחה.
16 משגישרתי על הפערים בין הצדדים והמחלוקת לגבי חוות דעתו של המומחה, באמצעי הפחות
17 דרסטי, והוא הכרעה בטענות לגופן, התייתר הצורך להגיע לקביעות מרחיקות לכת כפי שבתי זיקוק
18 מבקשת בסיכומיה.
19
20
21

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 13-11-32540 א.ר. כהן הנדסה ובנין בע"מ נ' בתי זיקוק לנפט בע"מ

תיק חיצוני:

76. אינני גורס שאין כוח ראיתי לרישם היומן. יחד עם זאת, לעניין תשלום שכר עובדים, הצדדים הסכימו כי היומן צריך להיות מגובה בתדפיסי שער. משתדפיסי השער שהוצאו אינם תומכים באמור ביומן הנטל הוא על כהן הנדסה לתת הסבר מדוע מתקיים פער שכזה. פרשנות שכזו אף תואמת את הלכת ביבי כבישים שיש לתת משקל ומשמעות לתניות בכתב הכלולות בהסכם.

לגבי ימי בטלה הדרישה אינה מפורטת דיה. כתב התביעה, תצהירו של מר ביטון או חוות הדעת אינם מפרטים כל יום ביומו, בגינם נדרשת בטלה וגם אם יש פירוט לגבי ימים כאלה, לא הוכחו התנאים המזכים תשלום בגין ימי בטלה בהתאם להסכם. לכן אני דוחה את התביעה גם בראש זה.

טענות קיזוז על ידי בתי זיקוק

77. בתי זיקוק טוענת כי יש לקזז מהסכומים שייפסקו סך של 24,809 ₪ במקומות בהן לא שטפה בלחץ מים גבוה. עוד נטען כי כהן הנדסה לא התקינה משטחי גישה ומעקות בטיחות באתר, כאשר החובה לעשות כן מוטלת עליה, בסכום מוערך של 20,000 ₪. עוד נטען כי כהן הנדסה העלתה טענות סרק באשר לבטיחות הפיגומים מה שאילץ אותה לשלם סך של 16,240 ₪ לצורך עריכת בדיקה.

לאחר ששקלתי טענות בתי הזיקוק הגעתי למסקנה כי דינן להידחות. ראשית, לגבי התקנת מעקות לא הובאה אסמכתא על תשלום זה ולא הוכח כדבעי במה מדובר ולכן דין הטענה להידחות. שנית, לגבי עלות בדיקה של בטיחות אמצעי ההרמה לא הוכח כדבעי כי טענות כהן הנדסה היו טענות סרק. גם אם הבדיקה הראתה כי אמצעי ההרמה תקינים אין הדבר מוביל למסקנה כי תלוניתה בעניין זה היו תלוניות סרק. תצהירה של הגר כהן ז"ל אינו יכול לשמש כראיה. יתרה מכך, החובה לבדוק את תקינות אמצעי ההרמה היא על הנתבעת כפי שרמי סימון הודה בכך (עמ' 282). אין סיבה מוצדקת להטיל מעמסה זו על כהן הנדסה. שלישית, באשר לקיזוז עלות השטיפה לא מצאתי הצדקה מבוררת לעשות כן והטענה נדחית.

הסכומים להן זכאית כהן הנדסה

78. על פי המפורט לעיל זכאית כהן הנדסה לסכומים כדלקמן:

שיקום קורה עליונה 91,278 ₪

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 13-11-32540 א.ר. כהן הנדסה ובנין בע"מ נ' בתי זיקוק לנפט בע"מ

תיק חיצוני:

1	3,629 ₪	חיזוק עמודים אלכסוניים ביריעת פחמן
2	161,985.5 ₪	תשלום בגין עבודות החלקה
3	26,000 ₪	תשלום בגין סטריפ נוסף
4	282,892.50 ₪	סה"כ

הוצאות לאוצר המדינה

79. בתי זיקוק הגישו סיכומים בהיקף של 215 עמודים. מדובר בהיקף סיכומים, חריג ביותר שאינו מידתי ביחס להיקף הראיות בתיק זה. אמנם מדובר בתיק שהיקפו גדול אך לא הייתה כל הצדקה להגיש סיכומים בהיקף כה נרחב. גם הליכי הביניים היו בלתי מידתיים בעליל. על מנת לסבר את האוזן סיכומי כהן הנדסה היו בהיקף של 26 עמודים ופסק הדין הוא בהיקף של 43 עמודים.

ברעא 615/11 **סופר מדיק (מדיק לייט) נ' ANTON HUBNER CMBH & CO. KG** [פורסם בנבו] קבע בית משפט העליון שבית משפט מוסמך לפסוק הוצאות לאוצר המדינה, כאשר מוגשים כתבי טענות בהיקף בלתי מידתי, גם אם בית משפט לא קצב מראש את היקף הסיכומים. וכך נפסק:

"בסופו של דבר, נקודת המוצא חייבת להיות שפרקליטו של בעל הדין יפעיל שיקול דעת נכון וראוי ויגיש כתב טענות בהיקף מתאים ובלא חריגה קיצונית מן המקובל. על כן, אין סיבה לומר שבית המשפט אינו רשאי להשית הוצאות לטובת אוצר המדינה כאשר כתב הטענות או נספחיו חורגים במידה קיצונית מן הראוי, אך משום שבית המשפט לא קצב מראש את היקפם."

לכן יש בדעתי לפסוק הוצאות לטובת אוצר המדינה על הגשת סיכומים בהיקף בלתי מידתי בעליל.

התוצאה

80. אני מחייב את בתי זיקוק לשלם לכהן הנדסה סך של 282,892.50 ₪ בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 25/2/2013 (המועד בו נמסר החשבון הסופי) ועד התשלום המלא בפועל. כן תישא בתי זיקוק בהוצאות כהן הנדסה בסך של 90,000 ₪ (שהם כוללים שכר טרחת עו"ד, חלק יחסי באגרת בית המשפט יחסית לסכום שפסקתי והוצאות בגין חוות דעת מטעם כהן הנדסה ומומחה מטעם בית המשפט).

בית משפט השלום בחיפה

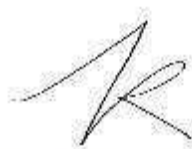
ת"א 32540-11-13 א.ר. כהן הנדסה ובנין בע"מ נ' בתי זיקוק לנפט בע"מ

תיק חיצוני:

בנוסף תשלם בתי זיקוק הוצאות לאוצר המדינה בסך של 10,000 ₪.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק מפסק הדין לבאי כוח הצדדים.

ניתן היום, י"ז אדר א' תשפ"ב, 18 פברואר 2022, בהעדר הצדדים.

אחסאן כנעאן, שופט